

Dosarul nr.2r-403/16

Instanța de fond: Judecătoria Rezina, mun. Chișinău: judecător – V. Holban
Instanța de apel: CA Chișinău – V. Pruteanu, L. Popova, A. Gavrilița

D E C I Z I E

20 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

În componență:
Președintele ședinței
Judecători

Tamara Chișca-Doneva,
Ion Druță, Maria Ghervas,

examinând recursul declarat de către Ion Rusu, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Ion Rusu împotriva Verei Pînzari și Igor Pînzaru, intervenienții accesorii notarii publici Elena Cornos și Viorel Cazacu privind declararea nulității certificatului de moștenitor legal nr. 2654 din 03 iulie 2014 și contractului de donație nr. 2825 din 15 iulie 2014,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2015, prin care nu s-a dat curs cererii de apel și

încheierii din 13 ianuarie 2016, prin care s-a restituit apelul declarat de către Ion Rusu,

C O N S T A T Ă :

La 14 mai 2015 Ion Rusu s-a adresat în instanța de judecată cu cerere împotriva Verei Pînzari și Igor Pînzaru, intervenienții accesorii notarii publici Elena Cornos și Viorel Cazacu, privind declararea nulității certificatului de moștenitor legal nr. 2654 din 03 iulie 2014 și contractului de donație nr. 2825 din 15 iulie 2014. (f.d.3-4)

Prin hotărârea Judecătoriei Rezina din 03 iulie 2015 s-a respins acțiunea depusă de către Ion Rusu ca fiind neîntemeiată. (f.d.56, 60-64)

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 03 august 2015 Ion Rusu a contestat-o cu apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi soluții, prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral. Totodată, apelantul prin cererea din 16 octombrie 2015 a solicitat scutirea de la plata taxei de stat în legătură cu situația materială precară. (f.d.66-68)

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2015 s-a respins cererea lui Ion Rusu de scutire de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel, acordându-i-se apelantului termen până la 02 decembrie 2015, ora 10:00 pentru prezentarea dovezii taxei de stat și explicându-i-se în același timp consecințele neîndeplinirii în termenul acordat a indicațiilor instanței de apel. (f.d.95-96)

În legătură cu neînlăturarea neajunsurilor cererii de apel Curtea de Apel Chișinău prin încheierea protocolară din 02 decembrie 2015 a prelungit apelantului termenul de înlăturare a neajunsurilor, fixând ședința de judecată pentru 13 ianuarie 2016. (f.d.99)

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 ianuarie 2016 s-a restituit cererea de apel depusă de către Ion Rusu. (f.d.108-109)

Nefiind de acord cu încheierile Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2015 și din 13 ianuarie 2016, Ion Rusu, le-a contestat cu recurs, solicitând repunerea în termen de declarare a recursului împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2015, casarea actelor de dispoziție ale instanței de apel cu restituirea pricinii la rejudecare. (f.d.113-114)

În motivarea recursului recurentul a invocat că nu a cunoscut despre existența încheierii instanței de apel din 21 octombrie 2015 decât din textul încheierii de restituire a apelului din 13 ianuarie 2016. Totodată, Ion Rusu a indicat că actul de dispoziție al Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2015 îl consideră neîntemeiat și ilegal din motiv că instanța de apel nu a luat în considerație faptul că este pensionar, primește o pensie mizeră și că în cadrul examinării litigiului în primă instanță, acesta a fost scutit de la plata taxei de stat.

Cu referire la recursul declarat de către Ion Rusu împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2015 instanța de recurs reține următoarele.

În conformitate cu art.425 CPC termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile.

Potrivit practicii judiciare intervalul de timp stabilit de lege în cadrul căruia părțile sunt în drept să declare recurs este de 15 zile din momentul pronunțării încheierii sau primirii încheierii integrale.

Articolul 113 alin. (1) CPC prevede că dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Materialele cauzei atestă că Curtea de Apel Chișinău la 21 octombrie 2015 a pronunțat încheierea, prin care a respins cererea apelantului privind scutirea de la plata taxei de stat cu acordarea termenului până la 02 decembrie 2015 de a prezenta dovada achitării taxei de stat în cuantum de 712,30 lei.

Instanța de recurs reține că apelantul nu a fost prezent în ședința de judecată din 21 octombrie 2015. Instanța de apel a expediat copia încheierii de a nu da curs la cererea de apel, fiind recepționată de către Ion Rusu la 24 decembrie 2015. (f.d.100, 104)

În speță, Colegiul menționează că termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege și urmează să curgă din momentul recepționării încheierii.

Dat fiind faptul că încheierea instanței de apel a fost pronunțată în ședința de judecată în lipsa apelantului, termenul de depunere a recursului urmează a fi calculat din data de 25 decembrie 2015.

Recurentul contrar prevederilor art.425 CPC a declarat recurs la 10 martie 2016 cu depășirea termenului de 15 zile. Recurentul a solicitat repunerea recursului în

termen, motivând că nu a recepționat încheierea de a nu dat curs cererii de apel, cunoscând despre existența acesteia din conținutul încheierii de restituire a cererii de apel, termenul de contestare, fiind omis independent de voința sa.

Potrivit art. 116 CPC persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanța de judecată.

Acest termen poate fi restabilit print-o încheiere, dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice, ce confirmă imposibilitatea de a fi putut depune recursul în termen.

Conform jurisprudenței CEDO participanții procesului de judecată, inițiind proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

La caz, instanța de recurs conchide că argumentele recurentului aduse în favoarea repunerii în termen nu sunt plauzibile. Materialele cauzei atestă că citația expedită în adresa apelantului la 01 octombrie 2015 (f.d.71), conține informația referitor la faptul că acesta urmează să achite taxa de stat pentru depunerea apelului în mărime de 712,30 lei. Cererea lui Ion Rusu privind scutirea de la plata taxei de stat a fost soluționată prin încheierea Curții de Apel din 21 octombrie 2015, care a fost expedită apelantului repetat la 07 decembrie 2015 și recepționată de ultimul la 24 decembrie 2015 (f.d,100, 104)

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar a menționa și faptul că recurentul, cunoscând despre pronunțarea încheierii contestate la 24 decembrie 2015, nu a luat măsurile necesare după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță, în speță contestarea la timp a actului de dispoziție al instanței de apel.

În această ordine de idei, este cert că depunând cererea de recurs la 10 martie 2015 împotriva încheierii instanței de apel pronunțate la 21 octombrie 2015, adică în afara termenului legal, recurentul a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislația națională.

Așadar, din considerentele menționate și avînd în vedere că recursul a fost depus în afara termenului legal, iar cererea de repunere în termen nu este întemeiată, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge cererea de repunere în termen ca fiind nefondată și recursul declarat de către Ion Rusu ca depus tardiv.

Cu referire la recursul lui Ion Rusu împotriva încheierii Curții de Apel din 13 ianuarie 2016.

În conformitate cu art.425 CPC termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile.

Potrivit practicii judiciare intervalul de timp stabilit de lege în cadrul căruia părțile sunt în drept să declare recurs este de 15 zile din momentul pronunțării încheierii sau primirii încheierii integrale.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea, contestată cu recurs, a fost pronunțată la 13 ianuarie 2016 și recepționată de recurent la 22 februarie 2016. (f.d.108-109, 116)

Instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 10 martie 2016, în termen. (f.d.113)

Examinînd recursul în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat urmează a fi respins.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC instanța de recurs după ce judecă recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În speță, Colegiul reține că prin încheierea de a nu da curs cererii de apel, emisă de către Curtea de Apel Chișinău la 21 octombrie 2015, a fost respinsă cererea lui Ion Rusu privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului, apelantul fiind obligat pînă la data de 02 decembrie 2015, ora 10:00 să prezinte dovada achitării taxei de stat în mărime de 712,30 lei.

La 02 decembrie 2015 instanța de apel la cererea avocatului apelantului Vasile Geru a prelungit termenul de înlăturare a neajunsurilor și a expediat repetat apelantului copia încheierii de a nu da curs cererii de apel.

Instanța de recurs a constatat că încheierea de a nu da curs cererii de apel a fost recepționată de către apelant, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d.104). În termenul acordat de instanță recurentul nu a înlăturat integral neajunsurile cererii de apel.

Astfel, din motivul că recurentul nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel și anume nu a prezentat dovada achitării taxei de stat, apelul a fost restituit prin încheierea din 13 ianuarie 2016.

În baza art. 369 alin. (1) lit. a) CPC instanța de apel restituie printr-o încheiere cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă.

Colegiul apreciază că instanța de apel în mod întemeiat a restituit lui Ion Rusu cererea de apel, dat fiind faptul că potrivit art. 364 alin. (1) CPC cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă cu plata taxei de stat. Apelantul și reprezentantul acestuia, fiind înștiințați că în cazul nedepunerii în termen a dovezii achitării taxei de stat, cererea va fi restituită, nu a achitat taxa de stat.

Analizînd prevederile normei descrise în raport cu materialele cauzei, instanța de recurs constată că instanța de apel s-a conformat întru totul cerințelor legale și i-a acordat apelantului termen rezonabil pentru înlăturarea neajunsurilor vizate, achitarea taxei de stat.

Astfel, apelantul urma să dea dovadă de diligență de a întreprinde toate măsurile necesare de protejare a drepturilor sale, inclusiv solicitarea prelungirii termenului pentru achitarea taxei de stat.

La acest segment Colegiul reține și jurisprudența Curții Europene, care reiterează că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), în speță de a manifesta diligență în exercitarea cu bună-credință a drepturilor sale procedurale, inclusiv să se intereseze de soarta dosarului, care se examinează la cererea acestuia.

Instanța de recurs reține și prevederile art.56 alin. (3) CPC, potrivit căruia participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Ținând cont de cele menționate și avînd în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sînt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Se respinge ca neîntemeiată cererea lui Ion Rusu de repunere în termen a recursului împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2015.

Se respinge ca tardivă cererea de recurs declarată de către Ion Rusu împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2015.

Se respinge ca neîntemeiat recursul declarat de către Ion Rusu împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 ianuarie 2016.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 ianuarie 2016, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Ion Rusu împotriva Verei Pînzari și Igor Pînzaru, intervenienții accesorii notarii publice Elena Cornos și Viorel Cazacu privind declararea nulității certificatului de moștenitor legal nr. 2654 din 03 iulie 2014 și contractului de donație nr. 2825 din 15 iulie 2014.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Ion Druță

Maria Ghervas